

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Erdoğan Faiz Hakkında Doğru Söz Söylüyor ve Bununla Batılı Kastediyor!

Haber:

Türk Lirasının değer kaybetmesi.

Yorum:

Türk Lirası bu yılın son çeyreğinde keskin bir düşüş yaşayarak Ekim ayında bir Amerikan doları 8.86 Türk Lirası iken 16.42 Lira oldu. Bu nedenle Türk lirası iki ayda ABD doları karşısında yaklaşık iki kat değer kaybetti. Değer kaybının temel nedeni, dış borcundaki artış ve Türkiye'nin zamanında ödeyemediği faiz getirilerinden kaynaklanmaktadır. Nitekim Türkiye Maliye Bakanlığı Mart ayında, ana borcun 262.1 milyar dolar olduğunu, ancak faiz ve borç teminat ücretleri nedeniyle 448,4 milyar dolara ulaştığını açıklamıştır. Bu, borcun yaklaşık iki kat artması demektir. Ayrıca Türkiye'nin bir yılda ödemesi gereken acil borç 168,7 milyar dolara ulaşmıştır. Hatta şu an Türkiye, acil döviz borcunu ödemeye bile muktedir değildir. Dolayısıyla bu açık, yapısal olarak Türkiye'yi giderek büyüyen bir borç krizine sürükleyecek olan bir sonraki ödemelere dahil edilecektir. Bu da diğer faktörlerin yanı sıra, Türk Lirası'na olan güvenin azalmasına ve bunun yerine yabancı para birimlerine yatırım yapılmasına ve onun değerinin daha da değer kaybetmesine neden olacaktır.

Ancak Erdoğan, paranın değerinin düşmesinin nedeninin yabancı güçlerin finans piyasasındaki manipülasyonundan kaynaklandığını ve Türkiye'nin bir "ekonomik kurtuluş savaşının" içinde olduğunu iddia ediyor. Nitekim uyguladığı temel Kapitalist ekonomi teorisiyle çelişen enflasyonu düşürmek için faiz oranını artırmayı reddederek şöyle dedi: "Halkımızı faize ezdirmeyeceğiz." Ayrıca faizi destekleyenler ile bağdaşmayacağını da açıkladı. Nitekim yine şöyle dedi: "Bu konu sıradan bir konu değil. Hala kalkıp da bu yolda, beraber yürüdüğümüz arkadaşlarımızdan faizi savunanlar kusura bakmasın. Bu görevde olduğum sürece, kusura bakmayın faizle mücadelemi sonuna kadar, enflasyonla mücadelemi sonuna kadar sürdüreceğim." Hatta bunu İslam'ın hükümleriyle desteklemiş ve şöyle demiştir: "Neymiş efendim? faizleri düşürüyormuşuz. Benden başka bir şey beklemeyin." "(İslami nâsslardaki faiz yasağına atıfta bulunarak) Bir Müslüman olarak nâsslar neyi gerektiriyorsa onu yapmaya devam edeceğim."

Erdoğan'ın insanların kur dalgalanmalarından kaynaklanan birikimlerini telafi edeceğine dair verdiği sözlerin ardından Türk Lirası bu hafta bir miktar toparlandı. Bu da insanların Türk Lirasına olan güvenini bir nebze artırdı ve doları Türk Lirasına çevirmeye başladılar. Bu ise sadece Türk Lirasına dayalı olması şartıyla insanların faize dayalı tasarruflara motive edildikleri anlamına gelmektedir! Bunun ardından devlet, daha sonra kur dalgalanmalarının neden olduğu açığın garantörü olarak hareket edecektir. Dolayısıyla bu, tasarruf

hesabında 1 milyon TL olan bir kişi veya şirketin, doların bir yıl içinde TL karşısında iki kat daha güçlü hale gelmesi durumunda, bir yıl sonra 2 milyon TL alacağı anlamına gelmektedir. Diğer bir ifadeyle: Devlet, daha fazla faiz ödeyecektir.

Sadece ABD ve Türk Lirası için geçerli değil ki?! Geçtiğimiz yirmi yıl boyunca toplum, devlet bankaları ve devlet destekli krediler aracılığıyla faize dayalı kredilere kendini kaptırmıştır. Zira yönetimi boyunca her türlü faiz içeren işlemlere izin verilmiştir. Nitekim Türk toplumunun çoğunluğunun faiz borcu var ve Liraya yatırım yaptıkları sürece buna devam etme teşvikine sahipler. Bu da onun faiz karşıtı duruşunu ve son yıllardaki çıkışlarını oldukça güvenilmez kılmaktadır. Büyük olasılıkla bunu, kötü ekonomik durumu suçlamak ve sorumluluklarından kaçmak için örtülü bir gerekçe olarak kullanıyor. Buraya kadar olan faizle ilgili nâssla alakalıydı. Peki toplumu düzenleyen diğer nâss nerde? Onun için bir nâss gelmedi mi? Alkol, fuhuş, kıyafet yönetmeliği, cinsiyet düzenlemesi, eğitim, finans, diğer ülkelerle ilişkiler, yönetim ve benzerleriyle ilgili nâss gibi mesela...

Dolayısıyla devletin kur dalgalanmalarından kaynaklanan açığın garantörü olduğu faize dayalı bir eylem planı, sadece İslam'ın hükümlerine aykırı değil, bilakis bozuk sistemi ayakta tutmak için de yanlış bir çözümdür. Çünkü nakit tazminatlar planını uygulamak için devletin sahip olmadığı paraya ihtiyacı vardır. Oysa devlet, borçlarının faizini bile ödeyemiyor. O halde kur dalgalanmalarının neden olduğu tazminatı nasıl karşılayacak ki?! Bu da devletin daha çok faiz kredileri alacağı ve dış borçlarını artıracığı anlamına gelirken aynı zamanda faize dayalı bu borçlar mali krizlerinin ilk nedeni olacaktır. Ayrıca bu borçları ödeyemeyecek. Bu da kalıcı bir borç zinciri ve sömürgeci güçlerin hegemonyalarını daha da pekiştirme fırsatı oluşturacaktır.

Türkiye'deki döviz krizlerinin tek çözümü daha fazla Kapitalizm veya daha fazla Demokrasi değil, bilakis İslam'ın ve Hilafet Devleti'nin kurulmasıdır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Okay Pala